

Stilling tillader det, at vedblive med at yde Tilskud for at sikre Privatbanedriftens Opretholdelse med rimelige Takster, uden at der paalægges Kommunerne uforholdsmæssige Byrder. Spørgsmaalet om, i hvilket Omfang der skal stilles Midler til Raadighed til dette Formaal, bør dog ikke som af Privatbanernes Fællesrepræsentation foreslaaet afgøres ved, at en Kommission skal kunne paalægge Staten at betale en vis Andel af Underskuddet ved hver enkelt Bane, men det maa forbeholdes Regering og Rigsdag paa lignende Maade som det var Tilfældet ved den foran omtalte Bevilling for 1940—41, at bestemme, hvilke Beløb der kan afses paa de aarlige Finanslove til det angivne Formaal.

Regeringen kan herefter ikke nære Betænkelighed ved at imødekomme de kommunale Organisationers Ønske saa vidt, at det i Lovform fastslaas, at det i en kortere Periode ved de aarlige Finanslove bestemmes, hvilke Beløb der kan stilles til Raadighed som Tilskud til Dækning af vanskeligt stillede Privatbaners Underskud. Man vil mene, at en Periode paa 5 Aar maa være passende, idet det, selv om den resterende Del af Krigsperioden bliver af kortere Varighed, næppe tør paaregnes, at Forholdene i det nævnte Tidsrum falder saa meget til Ro, at det vil være forsvarligt at tage endelig Stilling til Spørgsmaalet om Nedlæggelse af mere end ganske enkelte underskudsgivende Privatbaner, ligesom det er af Betydning for Privatbanernes Arbejdsforhold, at Perioden ikke bliver alt for kort. Ordningen maa for Statens Vedkommende — ligesom de kommunale Organisationer har ønsket det med Hensyn til de kommunale Bidrag — betragtes som midlertidig, og vil ikke kunne opfattes som forbindende for Staten efter den nævnte Periodes Udløb.

I Overensstemmelse med de ovenførte Synspunkter gaar Lovforslaget i Hovedtræk ud paa, at det i en 5-aarig Periode ved Finansloven bestemmes, hvilket Beløb der kan stilles til Raadighed som Tilskud til Dækning af Underskud ved vanskeligt stillede Privatbaner (§§ 1 og 2), at det, ligeledes inden for en 5-aarig Periode, kan paalægges de interesserede Kommuner at bidrage til Underskudsdekning, naar Flertallet af Kommunerne ønsker Banens Drift fortsat med kommunalt Tilskud (§§ 4—6), og at der nedsættes et særligt Udvalg til at gøre Indstilling til Ministeren om de

enkelte Statstilskud og om Kommunerne Bidragspligt (§ 3). I øvrigt henvises til nedenstaaende Bemærkninger til de enkelte Paragraffer.

Til § 1.

Den Periode, hvori der kan blive Tale om Statstilskud, foreslaas som foran omtalt sat til 5 Aar, begyndende henholdsvis den 1. Januar 1941 og den 1. April 1941, alt eftersom vedkommende Banes Driftsaar svarer til Kalenderaaret eller Finansaaret. Da Tilskuddene først kan udbetales efter Udløbet af de paagældende Driftsaar, tænkes Statstilskuddene stillet til Raadighed paa Finanslovene for 1942—43 til 1946—47.

Til § 2.

I Stk. 1 nævnes de Hovedhensyn, der bør lægges til Grund ved Ydelsen af Statstilskud.

For det første kan — hvad der ogsaa er angivet i Lovforslagets Titel — kun vanskeligt stillede Baner komme i Betragtning. Med Hensyn til, hvad der skal forstaaes ved en Banes Underskud, bemærkes, at det Beløb, der i Henhold til de gældende Regnskabsregler opføres som »Driftsresultat«, ikke giver udtømmende Udtryk for Banens økonomiske Stilling og Trangen til Hjælp for det paagældende Driftsaar, men at der ogsaa bør kunne tages Hensyn til Afdragsydelse paa Moderniseringslaan hos Staten og Ydelser paa andre Baner vedrørende Laan, medens det paa den anden Side kan tænkes, at Driften et enkelt Aar belastes med særlige Udgifter, som ikke eller kun delvis bør tages i Betragtning.

Det er dernæst en selvfølgelig Forudsætning for Statstilskud, at vedkommende Banes Opretholdelse inden for den paagældende Periode er af samfundsmæssig Interesse, hvorved der bør tages Hensyn til dens almene og dernæst ogsaa dens lokale Betydning. Det bemærkes dog herved, at saa længe den ekstraordinære Trafiksituation vedvarer, maa i hvert Fald det altovervejende Flertal af Privatbanerne antages at have den omtalte samfundsmæssige Betydning, hvilket Synspunkt da ogsaa gav sig Udtryk ved Fordelingen af Tilskud til Opretholdelse af Banernes Drift i 1940—41.

Ligesom det var Tilfældet ved den nævnte Fordeling af Tilskud for 1940—41, foreslaas der endvidere taget Hensyn til de interesserede Kommuner hid-